Kulttuuri

Tuottaja: Päivi Bisi 050 3048478

paivi.bisi@lapinkansa.fi

Kulttuuritoimittaja: Seija Lappalainen 010 665 7626

Sähköposti: lkkulttuuri@lapinkansa.fi

Jos minulla on jokin ajatus, niin kirjoitan sen. En pyri vuorovaikutukseen, minua kiinnostaa vain laittaa tekstiä sinne. Facebook on enemmän huvia, ei minulla ole tarkoitusta myydä mitään.

Muusikko Kauko Röyhkä Nyt-liitteessä 32/2011

Karhun kämmenellä

Näyttelyt

Karhuvoimaa. Askan kädentaitoja kulttuuriseura Askare ry:n kesänäyttely Askan entisellä koululla 25.9. saakka. Avoinna: ti-su 11–17, maanantaisin suljettu.

Perinteeksi muodostunut Askan kylän kesätapahtuma Art Askare sai joitakin vuosia sitten rinnalleen ammattimaisemman Art Askan. Nyt maailmalla menestynyt ja kotoisempi taide kohtaavat Askan entisen koulun *Karhuvoimaa* –näyttelyssä. Karhu tuntuukin lähes itsestään selvältä kesänäyttelyn teemalta, tunnetaanhan Askan kylän kuuluisin kuvataiteilija **Helena Junttila** nimenomaan karhu-aiheisista maalauksistaan.

Näyttelykokonaisuudessa on esillä yksi Junttilan taatusti suurimmista tussipiirroksista. Kankaalle piirusteltu *Karhu ja tyttö* ulottuu katosta lattiaan. Se on myös eräs Junttilan parhaista teoksista.

Omalla tavallaan se edustaa ikuista hirviön ja kaunottaren teemaa. Viattomuus on katoamassa, nuori nainen on muutoksen kourissa. Vaikka karhun halaus näyttää hellältä, sen musta hahmo kertoo menetyksestä. King Kong kohtaa valkoisen naisen. Näin suuressa koossa karhun siluetti on vaikuttava.

Toisenlainen suru tulee vastaan Tarja Ruotsalaisen monotypiavedoksessa Hyvästi. Pelkistetty kuva, jossa toinen hahmoista astuu alas voi olla eron kuvaus. Mutta se voi olla myös ihmisen ero itsestään. Joskus tie päättyy. Ruotsalainen on saanut ladattua tvöhönsä oleellisen asian. Hieman muodottominakin hahmot hohtavat eteeristä kauneutta.

Sisä- ja ulkotiloissa keimailevat pudasjärveläisen Jouko
Keskiahon puiset
karhut. Vaikka ne
ilmeilevät koiramaisen ystävällisinä, voi
tiettyä arvaamattomuutta
aistia niiden

silmissä.

Leikki metsien kuninkaan kanssa voi päättyä häijyllä tavalla. Karhu ansaitsee kunnioituksensa. Jouko Keskiahon ilmeikkäiden karhujen keskellä seisoo Teuvo Hämäläisen tummanpuhuva kontio. *Iso karhu* ojentautuu jaloilleen toteemimaisena. Kunnianosoituksessa on iso ripaus alkuperäiskansojen karhutaidetta.

Viivi Takala taas kuvaa arkisia absurditeetteja graafisen pikkutarkoissa akvarelleissa. Kärpässieni kukkapurkissa ei ole outo ilmestys Takalan korpin kodissa. Tirkistely Viivi Takalan maailmaan tuo mieleen taannoisen *Rieku ja Raiku* –sarjan. Lempeän anarkian lisäksi pienet akvarellit välkehtivät hauskasti kuin rosoinen vanha kaitafilmi.

Vesa Suomalainen puolestaan näkee suomalaisen asumisen linnunpöntön sisällä. Me kyräilemme kotiemme kätköissä, mutta haluamme ulospäin viestittää jotain. Niinpä rivipönttöasuminen asettaa vaatimuksensa erilaisille ulkoisille ratkaisuille. Jos lippa on käännetty alaspäin, ei vieraita varmaankaan odoteta kylään.

Psykologina työskennellyt Vesa Suomalainen haluaa korostaa persoonallisuuden tärkeyttä. Ja pönttöilyyn liittyy myös suvaitsevaa kansainvälisyyttä. Kaksi pönttöä on koristeltu maalatuilla sipulikupoleilla, jos venäläinen lintu tulee kylään.

kansalliselle maitotytölle, Akseli Gallen-Kallelan Ainolle? Onko musta mies sieppaamassa Ainon? Toisaalta Reino Yliaskan Ainokaan ei näytä ihan siltä ainokaiselta oikealta. Lisämuotoja on tainnut kertyä McDonaldsilta.

Mutta miten on käymässä

Yliaska tuntuu luotaavan tämän päivän suomalaisia kansallisuustuntoja. Kun Kullervo on katkaissut puukkonsa kiviseen leipään, pahainen korttipakan Musta-Pekka virnuilee kuvan päällä. Kyllä se tietenkin harmittaa.

Jukka Tarkiaisen pyynnöstä näytettävässä multivisiossa keväiset neulaset tanssivat hangilla. Ankarien vuodenaikojen vaatiessa veronsa oma-aloitteinen taiteen tekeminen lämmittää.

Richard Kautto

Suuren surun syleilyssä? Helena Junttilan Karhu ja tyttö.